

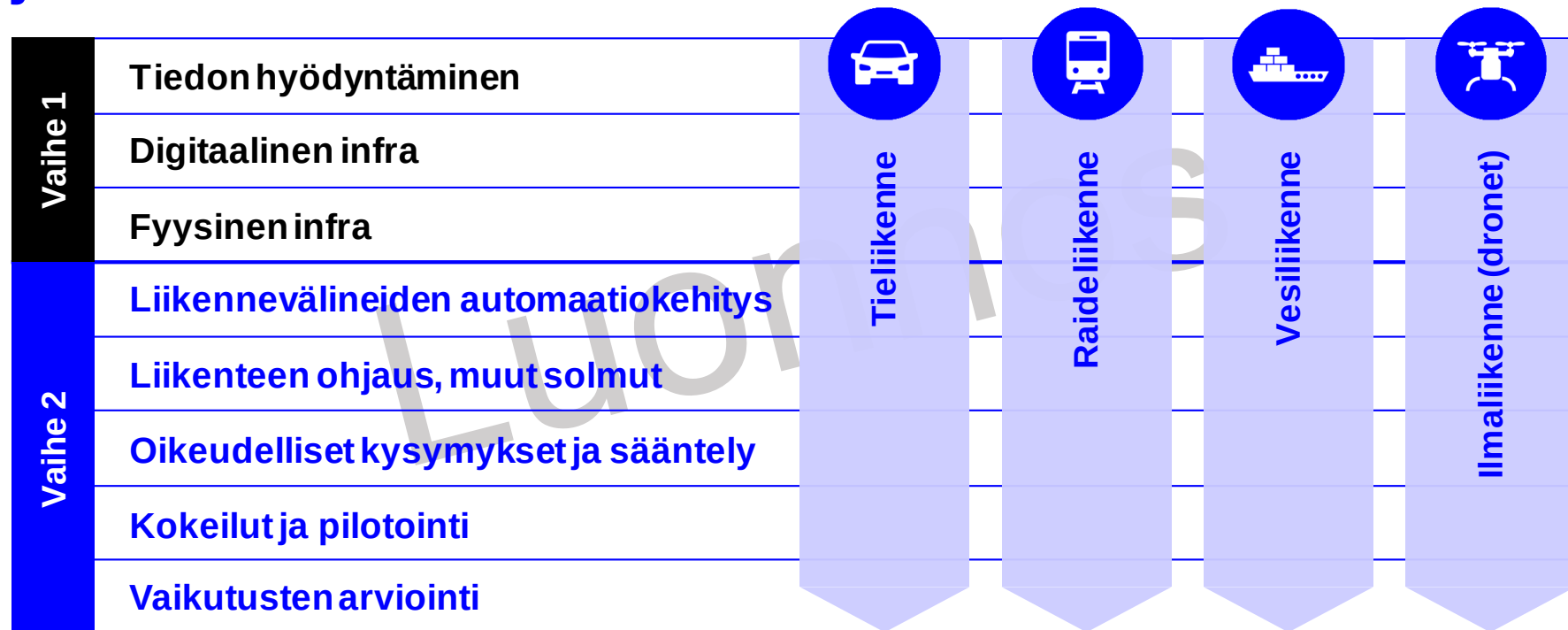
Liikenteen automaation toimenpide- ja lain- säädäntösuunnitelma ja sen strategiayhteydet

Liikenteen automaatiosuunnitelman verkkotyöpaja
koskien vesiliikennettä, ml. merenkulku 15.6.2020

Yksikön johtaja Maria Rautavirta

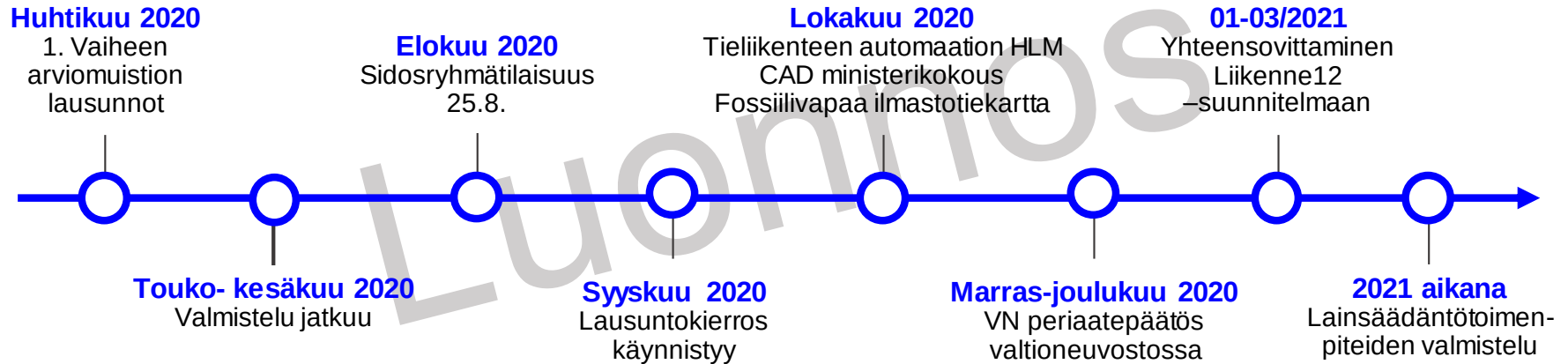
Liikenne- ja viestintäministeriö

Liikenteen automaation avaintoimenpide- ja lainsäädäntösuunnitelma

Hankeikkuna: <https://valtioneuvosto.fi/hanke?tunnus=LVM059:00/2019>

Liikenteen automaationsuunnitelma - aikataulu

Synergiat kansallisiin strategioihin

- Liikenteen automaation toimenpide- ja lainsäädäntösuunnitelma **marras-joulukuussa 2020**
- Logistiikan digitalisaatiostrategia, valmis **syksy 2020**
- Fossiilittoman liikenteen tiekarttatyö, valmis **syksy 2020**
- Valtakunnallinen liikennejärjestelmä-suunnitelma valmis **30.4.2021**
 - Automaatio saatetaan nostaa VTLJsaan
- Itämeri-strategian toimenpideohjelma **vuoden 2020 aikana**
 - Forerunner in digitalisation and automation
- Meripolitiikan toimenpideohjelma valmis **vuoden 2021 alkupuolella**
 - Horisontaalisina teemoina automatisaatio, digitalisaatio ja data

Kohti tehokasta ja kestävää logistiikkaa digitalisaatiolla

1 Tasavertaiset ja tehokkaat digitaaliset kuljetusketjut

2 Tiedon virtaaminen kansallisilla ja kansainvälisillä korridoreilla sekä solmupisteillä

3 Logistiikan ilmastovaikutusten vähentäminen optimoimalla, tehostamalla ja sujuvoittamalla

Toimenpiteet (alustavat)

1. Logistiikan tietoympäristön kehittäminen
2. Mahdollistava lainsäädäntö
3. Seurantatiedon saatavuuden ja tilastoinnin kehittäminen
4. Rahoitus ja pilotointi
5. Optimoitu kalusto ja kapasiteetti kaupunkilogistiikkaan
6. Tieto yhteentoimivaksi yhteistyöllä

Turvallinen, toimiva ja kestävä liikennejärjestelmä – Uusi strateginen suunnittelutaso kehittämiseen

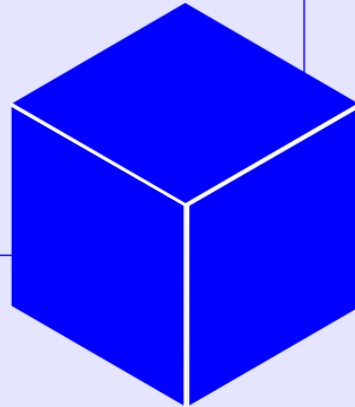

Liikkumisen ja kuljetusten toimivuus
Turvalliset matka- ja kuljetusketjut
Ekologinen, sosiaalinen ja taloudellinen kestävyys

Liikennejärjestelmä

Liikenneverkot

- Maantiet, yksityistiet, kadut, radat, vesiväylät, satamat, lentoasemat
- Kunnossapito ja kehittäminen

Liikkumisen ja kuljettamisen palvelut asiakkaille

- Henkilö- ja tavaraliikenne
- Joukkoliikenne
- Kävely ja pyöräily
- Liikkumisen palvelut
- Liikennevälineet
- Info- ja maksujärjestelmät

Liikennejärjestelmän tukitoimet

- Liikenteen ohjaus ja hallinta
- Liikenteen palvelut
- Viestintä- ja sähköverkot
- Käyttövoimien jakeluverkko
- Tieto

Käynnissä oleva ilmastotyö LVM:ssä

Fossiilittoman liikenteen tiekartta

Tiekartassa esitetään keinot, joilla kotimaan liikenteen kasvihuonekaasupäästöt puolitetaan vuoteen 2030 mennessä ja liikenne muutetaan nollapäästöiseksi viimeistään vuoteen 2045 mennessä.

Tiekartta käsitellään valtioneuvoston istunnossa syksyn 2020 aikana.

Logistiikan digitalisaation ilmastovaikutuksia koskeva selvitys

Selvitys logistiikan digitalisaation ilmastovaikutuksista. Hankkeessa toteutetaan selvitysraportti, joka sisältää konkreettisen esityksen logistiikan digitalisaation nykytilasta sekä logistiikan digitalisaation ilmastovaikutuksista.

Loppuraportin julkaisu 06/2020.

ICT-alan ilmasto- ja ympäristöstrategia

Työryhmä arvioi tieto- ja viestintä-teknologiasektorin kasvihuone-kaasupäästöjä ja niiden tulevaa kehitystä sekä ympäristövaikutuksia Suomessa. Työryhmä selvittää muissa maissa käytettyjä keinoja tieto- ja viestintäteknologia-alan haitallisten ilmasto- ja muiden ympäristövaikutusten vähentämiseksi.

Toimikausi 30.11.2020 asti.

Suomen tavoitteet datataloudessa

- Jotta datatalous ja sen osana automaatio ja tekoäly kehittyvät, datan saatavuutta, laatua ja yhteentoimivuutta pitää lisätä **sektorirajat ylittävällä** tavalla.
- Datatalouden kehittämisen lähtökohtana pitää olla **asiakas** eli käyttäjä (*human-centric data economy*).
- Data **mahdollistaa** yhä käyttäjälähtöisemmät, edullisemmat ja ympäristöystävällisemmat palvelut.
- Datan hyödyntämiseksi tarvittavan **säädösympäristön ja käytännön hallinnointimallin** tulee tukea:
 - avoimen datan, yritysten hallussa olevan datan ja henkilötietoa sisältävän datan hallinnoinnin tarpeita.
- Datatalouden **toimeenpano- ja seurantaryhmä** yhteensovittaa eri hallinnonalojen ja organisaatioiden vastuulle kuuluvia toimia datatalouden kehyksen alla.

Keskeiset toimet datastrategian neljän pilarin alla (1/2)

Lainsäädäntökehys yhteisen eurooppalaisen data-avaruuden hallintamallia varten

- Vuoden 2020 viimeinen neljännes.
- EU pyrkii luomaan todellisen eurooppalaisen data-avaruuden – **datan sisämarkkinat**, joka vapauttaa käyttämättömän datan liikkumaan vapaasti Euroopan unionissa ja eri alojen välillä **yriysten, tutkijoiden ja julkishallintojen hyödyksi**. Kansalaisille, yrityksille ja organisaatioille olisi annettava mahdollisuus tehdä parempia päätöksiä muista kuin henkilötiedoista johdetun tiedon perusteella.

Korkean lisäarvon data-aineiston täytäntöönpanosäädös

- Vuoden 2021 ensimmäinen neljännes.
- Komission on tarkoitus antaa julkisen sektorin ja julkisten yhtiöiden **datan nykyistä laajemman saatavuuden ja hyödyntämisen**, myös uudelleenkäytön, mahdollistava arvokkaiden tietoaaineistojen täytäntöönpanosäädös osana avoimen datan direktiivin täytäntöönpanoa.

Keskeiset toimet datastrategian neljän pilarin alla (2/2)

Datan sääntely (Data Act)

- Vuosi 2021.
- Komission on tarkoitus antaa **uusi datasäädös** (Data Act), jonka tarkoituksena on edistää yritysten välistä (B2B) sekä yritysten ja hallinnon välistä (B2G) tietojen horisontaalista, toimialarajat ylittävää jakamista.
- Komissio tutkii tarvetta **sääntelylle**, jotta yksityisen sektorin data saadaan julkisen sektorin käyttöön tietyissä tapauksissa.

Analyysi datan merkityksestä digitaloudessa (Digital Services Act package)

- Arvioidaan **datankäytön merkitystä taloudelle** sekä alustoja koskevien politiikka-kehysten ajantasaisuus ja kilpailulainsäädännön uudelleenarviointi.

Yhteentoimivuutta ja eurooppalaisten data-avaruuksien yhteistä tiedonhallintaa vahvistetaan

- **Keskeisiä toimenpiteitä** ovat eurooppalaisten data-avaruuksien tietojen yhteiskäyttöön liittyvien menettelyiden ja standardien kehittäminen sekä eurooppalaisen pilvipalveluiden markkinapaikan ja pilvipalveluiden yhteisen ohjeistuksen kehittäminen.

Valkoinen kirja tekoälystä

- Valkoinen kirja tekoälystä perustuu **ihmiskeskeiseen ja luottamusta korostavaan** lähestymistapaan.
- **Perusoikeuksiin**, kuten henkilötietojen suojaan liittyviin riskeihin kiinnitetään huomiota.
- Komissio toteaa, että on tarpeen selvittää **1)** kyetäänkö nykyisen lainsäädännön perusteella käsittelemään tekoälyyn liittyviä riskejä ja voidaanko tätä tehokkaasti valvoa, **2)** onko lainsäädäntöä muutettava tai **3)** tarvitaanko uudenlaista lainsäädäntöä.
- Komission valkoisessa kirjassa nostetaan esiin **tekoälyn sääntelykehys** ja mainitaan tiettyjä aloja koskevasta erityissäännöstä nimetä korkean riskiluokan tekoälyä soveltavia sektoreita (kuten liikenne ja terveys).

EU-strategioita tekoälystä, datasta ja merenkulusta

- EU High Level Working Group of AI Ethics [Guidelines for Trustworthy AI](#)
- COM(2018) 795 Final Komission tiedonanto: Koordinoitu tekoälysuunnitelma
- Suomen EU-puheenjohtajajuuskaudella tuotetut [periaatteet](#) ihmiskeskeiselle, menestyvälle ja tasapainoiselle datataloudelle 2019
- Euroopan digitaalinen strategia
 - Lainsäädäntöehdotuksia jo tämän vuoden aikana (2020 AI, 2021 data)
 - [COM \(2020\) 65 final Tekoälyn valkoinen kirja](#)
 - [COM \(2020\) 66 final Euroopan datastrategia](#)
- Liikkumisen data-avaruus
- Yhteiset data-avaruudet
- Hallinnointimalli
- [Green Deal](#) (päästökauppa, eniten saastuttavien alusten pääsyn epääminen satamiin, satamien maasähkön tarjoamisvelvoite, digitaaliseen transformatioon ja sen työkaluihin investointi, mm. AI ja 5G)
- Kestävän ja älykkään liikkuvuuden strategia
- Kroatian deklaraatio
 - EU Waterborne Transport Sector – Future outlook -deklaraatio (digital transformation)

Kiitos!